

EROTUOMARIN KÄSIKIRJA 2016

Johdanto.....	3
SPL Erotuomariorganisaatio.....	4
Erotuomarivaliokunta 2016.....	4
Erotuomaritoiminto	5
Ohjeistus 2016/Hallinnolliset asiat.....	6
Taso	6
Raportti.....	6
Erotuomarimääräykset.....	7
Matkustusjärjestelyt yksittäiseen otteluun.....	7
Erotuomaripalkkiomatkalaskujen käsittely.....	8
Lehdistötilaisuus ja haastattelut	9
Käyttäytyminen ottelupaikalla.....	9
Muistutus joistakin otteluissa sovellettavista lisäohjeista	10
Oikea päätöksenteko – Rikkomukset ja niiden seuraukset.....	10
Rikkomuksen vakavuuden määrittäminen.....	10
Olosuhteet.....	11
Pallon pelaamisesta kädellä	12
Käsien käytöstä.....	12
Hyödyn käytöstä	13
Näytteleminen.....	14
Pelaajien välinen joukkonahistelu	14
Erotuomarin arvovallan horjuttaminen.....	15
Vapaapotkujen hallinnasta	15
Lisääjan pituus.....	16
Myönteinen kehonkieli	16
Erotuomarin ilmeinen virhe.....	16
Erotuomariston roolijako tauon alkaessa ja loppuvihellyksen jälkeen.....	16
Paitsio	17
9,15 m etäisyyden valvonta	17
Tekninen alue – pelin ohjaaminen	17
Maalintekijä	18

Johdanto

Erotuomaritoiminta on oleellinen osa peliä. Jalkapallosäännöt ja niiden tulkinnat sekä erotuomaritoiminta yleisesti kiinnostavat laajasti koko jalkapalloperhettä. Palloliiton kotisivuilla (www.palloliitto.fi/palloliitto/erotuomaritoiminta) on ajankoh- taista infoa erotuomaritoiminnasta.

Tämän kirjasen tavoite on koota kaikki ohjeistukset, päätökset ja suositukset. Näin toimimalla kaikki jalkapallotoimijat ovat aina tietoisia erotuomareille annetuista ohjeista ja tieto on kaikille helposti saatavilla.

Kirja on jaettu kolmeen osioon. Ensimmäinen osio käsittelee yleisesti Suomen Pal- loliiton erotuomariorganisaatiota jalkapallon puolella. Toinen osio koostuu erotuo- mareille hyödyllisistä hallinnollisista ohjeista ja kolmannessa osiossa taas nostetaan esille ottelutapahtumaan liittyviä lisäohjeita. Tämä kirja on suunnattu kaikille liiton kouluttamille erotuomareille ja erotuomaritarkkailijoille sekä liiton huippusarjojen joukkueille. Tämän lisäksi kirja julkaistaan myös Palloliiton kotisivuilla ([palloliitto.fi/ materiaaleja](http://palloliitto.fi/materiaaleja)).

Tämän kirjan ohella näemme erittäin tärkeänä, että kaikki jalkapallotoimijat tutus- tuvat jalkapallon sääntökirjaan. Kirjaa koottaessa on pyritty siihen, että sääntökir- jassa olevia ohjeita ei sisällytetä tähän käsikirjaan. Sääntökirjaan voi tutustua Pallo- liiton kotisivuilla (palloliitto.fi/materiaaleja).

Kirjaa tehdessä on otettu mallia UEFA:n tekemästä ”Practical Information for Match Officials” kirjasesta.

Hyvää jalkapallokautta kaikille jalkapalloperheen jäsenille toivottaen,

SPL erotuomarivaliokunnan puheenjohtaja
Kari Koskela

SPL erotuomaripäällikkö
Johan Holmqvist

Helsinki 8.2.2016

SPL Erotuomariorganisaatio

Erotuomarivaliokunta

- Puheenjohtaja:** Kari Koskela (Pietarsaari)
- Erotuomari toiminnan strategia
  - Piiriyhteistyö
- Varapuheenjohtaja:** Ilkka Koho (Laukaa)
- FIFA-erotuomarit (miehet)
  - Ykkösen erotuomarit
- Jäsenet:**
- Jouni Hyytiä (Turku)
- Liigaerotuomarit
- Anu Jokela (Vantaa)
- FIFA-erotuomarit (naiset)
  - Naisten Liigan erotuomarit ja avustavat erotuomarit
- Kaj Natri (Järvenpää)
- Jalkapallosäännöt
  - Erotuomaritarkkailu
- Esa Saarivainio (Iisalmi)
- Kakkosen erotuomarit
- Heikki Virtanen (Turku)
- Avustavat erotuomarit
- Asiantuntija:** Katriina Elovirta (Espoo)
- Pysyvä FIFA-asiantuntija
- Esittelijä:** Johan Holmqvist (Helsinki)

Erotuomaritoiminto

- Johan Holmqvist:**
- erotuomaritoiminnon tiiminvetäjä: töiden suunnittelu, organisointi ja ohjaaminen
  - budjetointi ja talousseuranta
  - FIFA-erotuomarit (miehet)
  - Liigan ja Ykkösen erotuomarit ja avustavat erotuomarit
  - talenttitoiminta
  - Suomessa järjestettävien kansainvälisten otteluiden erotuomariasioiden organisointi
  - erotuomarivaliokunnan esittelijä
- Jari Vanhanen:**
- liiton erotuomarikoulutuksen organisointi ja suunnittelu
  - erotuomarikoulutusmateriaalin suunnittelu ja teko
  - erotuomarirekrytointi
  - erotuomaritoiminnon nettisivut
  - sähköisen oppimisympäristön erotuomarialueen pääkäyttäjä
  - jalkapallosäännöt ja sääntöjen tulkinnat / FIFA
- Tuomo Fasta:**
- Naisten Liigan erotuomarit ja avustavat erotuomarit sekä FIFA-erotuomarit (naiset)
  - Kakkosen erotuomarit
  - erotuomaritarkkailijat
- Anssi Lahtinen:**
- Futsalerotuomariasiantuntija (oto)
  - Futsalien erotuomarimääräykset
  - Futsalkouluttajien, valioerotuomareiden ja -tarkkailijoiden koulutuksen suunnittelu ja järjestelyt
  - Futsalsäännöt
  - Futsalkoulutusmateriaalin suunnittelu ja teko
  - Futsalien FIFA-erotuomarit

Ohjeistus 2016/Hallinnolliset asiat

Taso

Muuttuneet tiedot on itse päivitettävä Tasoon, *taso.palloliitto.fi*

Esteellisyyden ilmoittaminen sekä henkilö- ja osoitetietojen päivitys: Taso

Muuttuneet henkilö- ja osoitetiedot pyydetään Tasossa itse tehdyn muutoksen lisäksi lähettämään Erotuomaritoiminnolle **sekä** ulla.syvaoja@palloliitto.fi

Muuttunut puhelinnumero pyydetään Tasossa itse tehdyn muutoksen lisäksi lähettämään Erotuomaritoiminnolle.

Muuttunut tilinumero pyydetään lähettämään: ulla.syvaoja@palloliitto.fi

Raportti

Erotuomarिन ja erotuomaritarkkailijan tulee tehdä erillinen raportti, jos ottelussa on ollut suoria kentältäpoistoja tai muuta raportoitavaa (esim. taustahenkilön poisto, olosuhderikkomukset, järjestyshäiriöt, ottelun keskeytykset/viivästykset, tmv). Raportin tulee olla yksityiskohtainen kuvaus todellisista tapahtumista.

Kyseinen raportti on lähetettävä kolmeen sähköpostiosoitteeseen:

johan.holmqvist@palloliitto.fi

petteri.lindblom@palloliitto.fi

peter.lundstrom@palloliitto.fi

ennen kello 12.00 ottelua seuraavana arkipäivänä. Kuvauksen on oltava mahdollisimman tarkka. Tapahtumat on kuvattava selväsanaisesti, ymmärrettävästi ja yksityiskohtaisesti siten, että ne vastaavat tapahtunutta totuudenmukaisesti: (kuka, missä, milloin, mitä, kuinka ja millä seurauksin), jotta päätöksentekijälle muodostuu selkeä kuva tapahtumista.

Erotuomarimääräykset

Erotuomarimääräyksiin vaikuttaa monta eri tekijää, mm. seuraavat asiat:

- Erotuomarin suoritukset
- Erotuomarin arvioitu potentiaali
- Esteellisyydet
- Sääntö- ja kuntotestien tulokset
- Erotuomarin asenne ja sitoutuminen
- Matka- ja majoituskustannukset
- Kansainväliset tehtävät

Matkustusjärjestelyt yksittäiseen otteluun

Matka on aina tehtävä niin, että seuralle/maksajalle siitä aiheutuvat kokonaiskustannukset (palkkiot, matkat, päivärahat, majoitukset) muodostuvat mahdollisimman pieniksi. Matkat on tehtävä matkustussäännön mukaisesti (*palloliitto.fi/materiaaleja*).

Muuta matkustamiseen liittyvää

- Matkakulut korvataan todellisten matkakilometrien mukaan (matkustussäännön mukaisesti), poikkeavista matkajärjestelyistä tulee olla etukäteen yhteydessä Erotuomaritoimintoon.
- Erotuomaritoiminto auttaa tarvittaessa kansainvälisiin tehtäviin määrättyjen erotuomareiden viisumijärjestelyissä. Erotuomareiden on oltava ajoissa yhteydessä toimintoon asioiden järjestämiseksi. Lopullinen vastuu viisumien järjestelyistä on aina erotuomareilla itsellään.
- Erotuomareiden ei suositella matkustavan otteluun perheenjäsentensä tai ystäviensä kanssa (vain erotuomaritiimi).
- Ota ongelmatapauksissa yhteys Erotuomaritoimintoon: 044 783 1359 (Johan), 040 703 4014 (Jari) tai 040 522 2222 (Tuomo)

Erotuomaripalkkiomatkalaskujen käsittely

Tasossa asetellut ottelut laskutetaan ko. järjestelmän kautta.

Maksatusta varten on toimitettava henkilökortti vain, jos aiemmin ilmoitetut tiedot ovat muuttuneet. Välttyäkseen 60%:n ennakonpidätykseltä on toimitettava verokortti Verohallinnon ohjeiden mukaisesti (kortin tyypistä riippuen myös kopio tai skannaus kelpaa).

Muiden matkalaskujen lähettäminen

Erotuomareiden on laskutettava saatavansa **mahdollisimman pian** ottelun jälkeen. Laskut voi toimittaa:

- Sähköpostilla osoitteeseen erotuomaritarkkailu@palloliitto.fi. Suositeltava tiedostomuoto on pdf tai doc. Aihe-kentässä on hyvä mainita ottelu(t). Älä lähetä samaa laskua useampaan kertaan tai muihin osoitteisiin tai muita liitteitä samassa sähköpostissa.
- SPL:n palautuskirjekuorella, kuoreen merkintä ”Erotuomaritoiminto”
- Postitse: Suomen Palloliitto / PL 191 / 00251 HELSINKI, kuoreen merkintä ”Erotuomaritoiminto”
- SPL:n toimiston postiluukusta osoitettuna Erotuomaritoiminnolle.

Matkalaskuun tulee liittää kulutositteet alkuperäisinä tai skannattuina. Alkuperäiset tositteet on säilytettävä 6 vuotta verovuoden päättymisestä Verohallinnon ohjeiden mukaisesti. Tositteet ja muut tiedot voi säilyttää myös sähköisessä muodossa, kunhan ne voi tarvittaessa tulostaa paperille.

Jos tositteet toimitetaan erillisenä kirjeitse, kuoreen merkintä ”Erotuomaritoiminto”.

Maksuaikataulu

Palkkioita maksetaan pääsääntöisesti kuukauden 10. ja 24. päivä. Laskujen tulee saapua Erotuomaritoimintoon 20.11. mennessä.

Lehdistötilaisuus ja haastattelut

Erotuomareilla on oikeus osallistua ottelun jälkeiseen lehdistötilaisuuteen. Osallistumista voi pyytää/esittää esimerkiksi järjestävä seura, mutta osallistumisen ratkaisee kaikissa tapauksissa erotuomari itse.

Erotuomareiden on vältettävä lausuntojen ja haastattelujen antamista muista kuin omista otteluistaan.

Käyttäytyminen ottelupaikalla

Erotuomariston jäsenten tulee toimia ammattimaisesti koko ottelutapahtuman ajan. Sosiaalisen kanssakäymisen tulee olla neutraalia. Erotuomareita muistutetaan myös siitä, että heidän toimivalta alkaa ottelupaikalle saavuttaessa.

Muistutus joistakin otteluissa sovellettavista lisäohjeista

Oikea päätöksenteko - Rikkomukset ja niiden seuraukset

Seuraavat kriteerit on vakiinnutettu ratkaisemaan rikkomuksen vakavuuden ja sen, milloin rikkomus estää ilmeisen maalintekomahdollisuuden tai lupaavan hyökkäyksen (samoin kuin tarkoituksenmukaisen rangaistuksen sellaisissa tilanteissa).

Rikkomuksen vakavuuden määrittäminen

Ratkaistessaan rikkomuksen (potkaiseminen, kamppaaminen, hyppääminen vastustajan päälle, taklaaminen vartalolla, lyöminen, työntäminen, taklaaminen) vakavuutta (holtiton, piittaamaton, kohtuuton voima) erotuomareita muistutetaan, että heidän tulisi huomioida:

- Teon tarkoitus tai aikomus
- Vauhti (voimakkuus / intensiteetti)
- Mahdollisuus pelata palloa
- Jalkojen asento ja suunta (ml. nappulat)
- Vaarantaako pelaaja vastustajan turvallisuuden?

Arvioidessaan teon tarkoitusta tai aikomusta, erotuomareiden pitäisi erityisesti huomioida taklaajan jalkojen suunta ja asento (ml. nappulat).

Taklausta voidaan silti pitää piittaamattomana (tai jopa kohtuuttomalla voimalla tehtynä), vaikka taklaaja on osunut palloon.

Jokaista taklausta, joka tehdään kohtuuttomalla voimalla, ja joka sen vuoksi vaarantaa vastustajan turvallisuuden, on pidettävä raakana pelinä ja rikkomukseen syyllistynyt on poistettava kentältä.

Jos pelaaja käyttää kohtuutonta voimaa tai vaarantaa vastustajan turvallisuuden, ei ole väliä tehdäänkö taklaus takaa, edestä tai sivulta.

Erotuomareita muistutetaan siitä, että heidän on sallittava kovat / reilut taklaukset ja rangaistava ainoastaan sääntöjenvastainen toiminta.

Olosuhteet

Rikkomuksen vakavuuden lisäksi, erotuomareiden on otettava huomioon:

- Vietiinkö maali tai ilmeinen maalintekomahdollisuus (kentältäpoisto)?
- Estettiinkö lupaava hyökkäys (varoitus)?

Seuraavia kriteereitä pitäisi käyttää määriteltäessä, vietiinkö rikkomuksella ilmeinen maalintekomahdollisuus:

- Hyökkääjän mahdollisuus pelata palloa/pitää pallo hallussaan
- Hyökkääjän sijainti
- Pelaamisen suunta
- Etäisyys maaliin
- Puolustajien / maalivahdin sijoittuminen
- Olisiko hyökkäys todennäköisesti johtanut maalintekoon, ellei sitä olisi pysäytetty vapaapotkun (tai rangaistuspotkun) aiheuttamalla rikkomuksella?

Ei ole mitään eroa, estääkö kenttäpelaaja vai maalivahti ilmeisen maalintekomahdollisuuden sääntöjenvastaisesti.

Seuraavia kriteereitä pitäisi käyttää määriteltäessä, estettiinkö rikkomuksella lupaava hyökkäys:

- Rikkomuksen paikka
- Hyökkääjän mahdollisuus pelata palloa/pitää pallo hallussaan
- Hyökkääjän kanssapelaajien sijoittuminen
- Vastapelaajien sijoittuminen
- Etäisyys maaliin
- Olisiko hyökkäys kehittynyt lupaavasti muutaman seuraavan sekunnin aikana, ellei sitä olisi pysäytetty sääntöjenvastaisesti?

Pallon pelaamisesta kädellä

Erotuomareiden tulee huomioida seuraavia asioita, kun he päättävät, pelaako pelaaja palloa tarkoituksellisesti kädellään:

- Käyttääkö pelaaja kättään tarkoituksellisesti pallon koskettamiseen?
- Oliko kyseessä käsi palloon, vai pallo käteen tilanne?
- Ovatko pelaajan kädet tai käsivarret ”luonnollisessa” asennossa?
- Onko pelaajan tarkoituksena tehdä itsensä ”isommaksi” käyttäen käsiään?
- Pallon kulkema matka ennen sen osumista pelaajan käteen
- Yrittääkö pelaaja välttää pallon osumista käteen?
- Onko pelaajalla mahdollisuutta välttää pallon osumista käteen?

Erotuomareiden on huomioitava myös muut vaikuttavat asiat (esim. estettiinkö lupaava hyökkäys tai vietiinkö ilmeinen maalintekotilaisuus) ja toimittava jalkapallolisä sääntöjen mukaisesti.

Useimmiten kun pelaajaa rangaistaan käsivirheen takia, on seurauksena vain suora vapaapotku. Kun pelaajaa rangaistaan käsivirheen takia ja laukaus/pallon liike pelitilanteessa tai vapaapotkussa suuntautuu kohti maalia, on pelaajaa varoitettava. Kun pelaajaa rangaistaan käsivirheen takia tilanteessa, jossa pallo liikkuu rangaistusalueen leveysuunnassa (ei suuntaudu kohti maalia), ei henkilökohtainen rangaistus ole tavallisesti tarpeen, ellei tarkoituksellinen pallon pelaaminen käsin estänyt vastustajaa saamasta palloa haltuunsa tai rikkomus estänyt lupaavaa hyökkäystä.

Käsien käytöstä

Erotuomareiden tulee kiinnittää huomiota myös käsien käyttämiseen pallosta kamppailtaessa. Erityisesti pelaajien hypätessä kädet levitettynä, on otettava huomioon pelaajan vastapelaajalle aiheuttama vaara. Jos kamppailtaessa käytetään kohtuutonta voimaa, on tätä pidettävä raakana pelinä ja pelaaja poistettava kentältä. Kun teko on vakavuudeltaan piittaamaton, on pelaajaa varoitettava

Hyödyn käytöstä

Pelaajat, valmentajat ja katsojat haluavat, että peli sujuu vähin pelikatkein, mutta joskus hyödyn salliminen voi vaarantaa ottelun hallinnan.

Hyödyn käytössä on oleellista arvioida, saako rikottu joukkue todellista hyötyä siitä, että peli jatkuu ("joukkuehyöty"). Pelkkä pallon hallinta ei aina ole joukkueen etu. Jos tilanne sen sallii, erotuomareiden olisi käytettävä viivästettyä vihellystä arvioidakseen, onko rikotulla joukkueella todellista hyötymahdollisuutta.

Vapaapotku vastustajan rangaistusalueen läheisyydeltä voi olla suurempi etu joukkueelle kuin hyödyn soveltaminen.

Erotuomareiden on sanoin ja elein ilmaistava hyödyn noudattaminen. Näin pelaajille tulee selväksi, että rike on nähty.

Vain harvoin syntyy minkäänlaista hyötyä siitä, että palloa hallitaan rikkomuspaikan lähellä, syötetään sitä taaksepäin, tai puolustajat ahdistavat palloa hallinnassaan pitäviä hyökkääjiä.

Lisäksi erotuomarin on otettava huomioon:

- Missä kohtaa kenttää rike tapahtui
- Pitääkö rikkeen tehneelle pelaajalle antaa keltainen kortti?
- Pitääkö rikkeen tehneelle pelaajalle antaa toinen keltainen kortti?
- Pitääkö rikkeen tehneelle pelaajalle antaa suora punainen kortti ja poistaa hänet kentältä?

Jos rikkomus on erotuomarin mielestä piittaamaton, hänen on katkaistava peli, ellei kyseessä ole todellinen hyötymahdollisuus; toisin sanoen pelin hallinnassa pitämisen edun on oltava "joukkuehyötyä" tärkeämpi.

Tilanteissa, joissa pelaaja on rikkeen takia saamassa toisen keltaisen kortin tai suoran punaisen kortin, hyötyä ei pitäisi harkita (paitsi ilmeisen maalintekomahdollisuuden kyseessä ollen).

Erotuomareita muistutetaan siitä, että tilanteissa joissa hyötyä ei todellisuudessa synny, heidän on katkaistava peli ja rangaistava alkuperäinen rike.

Näytteleminen

Erotuomareita muistutetaan, että toiminta jolla pyritään harhauttamaan erotuomaria, on rangaistava keltaisella kortilla epäurheilijamaisen käyttäytymisen takia.

Näyttelemistä erotuomarin harhauttamiseksi voi tapahtua:

- kun pelaajien välillä ei ole kontaktia ollenkaan
- kun pelaaja käyttää vastustajan aiheuttamaa lievää kontaktia hyväkseen
- kun pelaaja on aloitteellinen vastustajan kanssa tehtyyn mahdolliseen kontaktiin (hakee kontaktia)
- kun pelaaja ennakoi vastustajan tekemän mahdollisen kontaktin
- kun pelaaja liioittelee kontaktin vaikutuksen

Pelaaja, joka liioittelee taklauksen vaikutusta aiheuttaakseen vastustajalle ankaramman rangaistuksen, syyllistyy epäurheilijamaiseen käyttäytymiseen.

Pelaajien välinen joukkonahistelu

Erotuomareiden pitää varmistaa, että rikkomukseen syyllistyneet rangaistaan samalla tavalla. Erotuomarin tulee reagoida nopeasti ja siirtyä paikalle, missä nahistelu tapahtuu sekä tehdä näkyviä toimenpiteitä rauhoittaakseen tilanteen. Ellei erotuomari mene nopeasti tapahtumapaikalle, seuraa usein kostotoimenpiteitä ja ongelma laajenee.

Erotuomareiden on vältettävä fyysisen kontaktin ottamista pelaajiin. Pillin voimakas käyttö saattaa auttaa, mutta pelaajille huutamista pitää välttää. Erotuomareiden on tehtävä yksityiskohtaisia havaintoja siitä mitä tapahtuu.

Suosittelaa, että ainakin **yhtä pelaajaa** (joukkonahistelun alullepanijat) **kummas-takin joukkueesta** rangaistaan asiankuvullalla henkilökohtaisella rangaistuksella. Myös pelaajaa/pelaajat, jotka tulevat kauempaa tilanteen ulkopuolelta osallistuakseen siihen, on huomioitava.

Toisen avustavista erotuomareista on seurattava ja tehtävä muistiinpanoja tapahtumista ja toisen avustavan on pysyttävä lähellä erotuomaria. Neljäs erotuomari jää omalle paikalleen tarkkailemaan tilannetta.

Erotuomariston suositellaan keskustelevan keskenään ennen pelin jatkamista.

Erotuomarin arvoallan horjuttaminen

Jalkapallosääntöjen mukaisesti pelaajaa, joka osoittaa erimielisyyttään sanoin tai elein erotuomaristolle, **on varoitettava**.

Pelaajat ilmaisevat erimielisyyttään tai murentavat erotuomarin arvovaltaa monin tavoin, kuten:

- vähättelevin elein, tai juoksemalla kohti erotuomaria tai avustavaa erotuomaria protestoidakseen
- piirittäen erotuomarin (joukkoprotestointi) – tässä tapauksessa odotetaan, että ainakin yhdelle pelaajalle annetaan keltainen kortti
- vaatimalla sanoin tai elein keltaista tai punaista korttia vastustajalle

Oikea-aikaisella keltaisella kortilla saattaa olla ennaltaehkäisevä vaikutus ja se voi tehdä lopun muiden pelaajien erimielisyyden osoittamisesta.

Vapaapotkujen hallinnasta

Jos ei ole mahdollisuutta nopean vapaapotkun antamiseen, **erotuomarin on selvästi ilmaistava hyökkäjälle (-ille) näyttämällä pilliä**, että heidän on odotettava lupaa vapaapotkun antamiseen. Jos vapaapotku potkaistaan ennen vihellystä, se uusitaan ja potkaisijaa varoitetaan.

Nopea vapaapotku

Vapaapotku voidaan antaa nopeana, ilman erotuomarin vihellystä:

- jos ei tarvita henkilökohtaisia rangaistuksia
- jos vapaapotku annetaan nopeasti pelin katkaisemisen jälkeen (ts. muutaman sekunnin aikana)
- pallo on rikkomuspaikassa ja paikoillaan
- jos erotuomarin johtamistoimenpiteitä ei tarvita
- ellei erotuomari ole ryhtynyt toimenpiteisiin vaaditun etäisyyden (9,15) valvomiseksi
- ellei pelaaja ole loukkaantunut ja tarvitsee huoltoa

Lisääajan pituus

Neljännän erotuomarin puoliaikojen viimeisen varsinaisen peliminuutin lopussa näyttämä lisäaika tarkoittaa lisääjan **vähimmäismäärää**.

Myönteinen kehonkieli

Joskus voi olla hyödyllistä käyttää vähäeleisiä, tilanteeseen liittyviä selittäviä merkinantoja selventämään tapahtumaa. Tämä kommunikointitapa voi antaa päätöksille uskottavuutta sekä vakuuttavuutta (esimerkiksi että keltainen kortti annetaan useamman rikkomuksen seurauksena, jatkuva sääntöjenvastainen peli). Tämä voi olla hyödyllistä, jotta pelaajat ymmärtävät, että keltaista korttia ei annettu vain viimeksi tapahtuneen rikkomuksen takia.

Vastaavia vähäisiä lisämerkinantoja (esim. paidasta kiinni pitäminen, pallon pelaaminen kädellä jne.) pitäisi kuitenkin käyttää vain selventämään päätöksiä.

Erotuomarin ilmeinen virhe

Jos neljäs erotuomari tai jompikumpi avustavista erotuomareista tiedostavat, että erotuomari on tehnyt ilmeisen virheen, heidän on puututtava asiaan **heti**.

Erotuomariston roolijako tauon alkaessa ja loppuvihellyksen jälkeen

1. Lähinnä joukkueiden pukuhuonetoiloja oleva avustava erotuomari siirtyy välittömästi puoliaika- / loppuvihellyksen jälkeen valvomaan pelaajien siirtymistä pukuhuoneisiin.
2. Neljäs erotuomari jää omalle paikalleen valvomaan pelaajien ja taustahenkilöiden poistumista pelikentältä ja teknisiltä alueilta.
3. Erotuomari ja toinen avustava erotuomari jäävät pelikentälle, kunnes pelaajat ovat lähteneet pelikentältä.

Paitsio

Paitsioiden oikean tuomitsemisen varmistamiseksi, avustavan erotuomarin tulee käyttää ”wait and see” -tekniikkaa ja huomioida paitsion määritelmät Jalkapallolisääntöjen ”tulkinat ja lisäohjeet erotuomareille” osiossa.

”Vastapelaajaan vaikuttaminen” tarkoittaa tämän estämistä pelaamasta palloa tai saamasta mahdollisuutta pelata palloa

- peittämällä selvästi vastustajan näkökenttä
- kamppailemalla hänen kanssaan pallosta

Lisäys tulkintaan vastapelaajan kanssa pallosta kamppailemisesta:

Pelaajan tulkitaan kamppailevan vastapelaajan kanssa pallosta, jos hän selvästi toiminnallaan pelietäisyydellä vaikuttaa vastapelaajan mahdollisuuteen pelata palloa.

Pelietäisyys ei välttämättä tarkoita pelietäisyyttä pallosta.

9,15 m etäisyyden valvonta

Kun vapaapotku on tuomittu läheltä sivurajaa avustavan erotuomarin läheisyydestä, avustava erotuomari voi tarvittaessa mennä pelikentälle pallon kohdalle valvomaan vastustajien asettumista 9,15 m päähän pallosta.

Tekninen alue – pelin ohjaaminen

Erotuomari voi poistaa sellaisen joukkueen taustahenkilön tekniseltä alueelta, joka ei käyttäydy sääntöjen edellyttämällä tavalla.

Seuraavanlainen käyttäytyminen ei ole hyväksyttävää:

- jatkuva teknisen alueen ulkopuolelle meneminen
- pelikentälle meno ilman erotuomarin lupaa

- vastajoukkueen tekniselle alueelle, vastajoukkueen pelaajiin tai katsojiin kohdistuva sopimattoman kehon kielen, suullisten ilmausten tai eleiden käyttö
- erotuomaristoon kohdistuva protestointi, sopimaton kehon kielen tai suullisten ilmausten käyttö

Vastuullisesti toimivan valmentajan tulee saada hoitaa tehtävänsä teknisellä alueella vapaasti. Erotuomareiden tulee välttää konfrontaatiotilanteisiin joutumista tai pitkiä keskusteluja.

Teknisten välineiden (esim. tv-monitorin tai vastaavan) käyttäminen teknisellä alueella tai sen välittömässä läheisyydessä siten, että niitä voidaan hyödyntää pelitilanteiden tarkastelemiseen, on kielletty.

Maalintekijä

MAALINTEKIJÄN MÄÄRITTÄMISESTÄ

- Jos maaliin menossa oleva pallo sattumalta kimpoaa laukaisijan kanssapelaajasta vastustajan maaliin, maali merkitään pelaajalle, joka alun perin potkaisi pallon maalia kohti.
- Jos maaliin menossa olevan pallon suuntaa tarkoituksellisesti muutetaan, maali merkitään pelaajalle, jonka toimenpiteet aiheuttivat suunnan muuttumisen.
- Jos laukaus on menossa ohi maalin ja kanssapelaaja ohjaa tai muuttaa pallon suuntaa ja pallo menee maaliin, merkitään maali ko. pelaajalle.

OMA MAALI

- Jos pelaaja pelaa pallon suoraan omaan maaliin tai ohjaa vastapelaajan laukauksen (ei ole menossa maaliin), keskityksen tai syötön omaan maaliin, merkitään se omaksi maaliksi.
- Tapahtumaa, jossa maaliin menossa oleva laukaus koskettaa puolustajaa tai kimpoaa maalikehyksistä ja osuu puolustajaan tai maalivahtiin, ei pidetä omana maalina.

SUOMEN PALLOLIITTO RY

PL 191, 00251 Helsinki

Puhelin: vaihde [09] 742 151

Faksi: [09] 454 3352